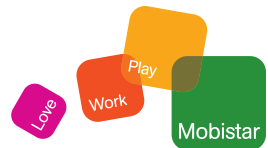

Jongeren en mobiele telefoons

Info en tips voor ouders

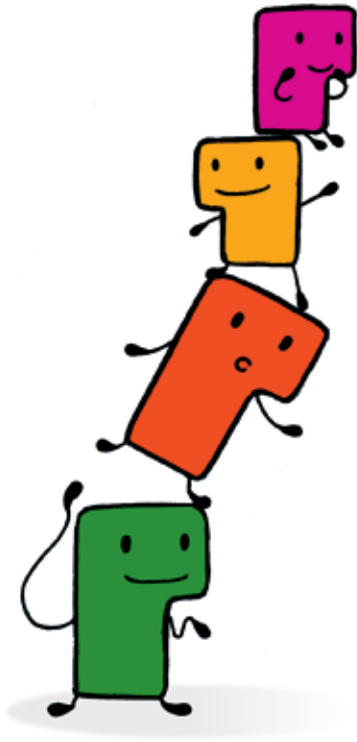

Mobiele telefoons: wat ouders moeten weten

Deze gids geeft een aantal tips zodat jij en je kinderen, op een veilige manier, het beste uit jullie mobiele telefoons kunnen halen. We hopen ook dat jullie zo meer te weten komen over de technologie en de beschikbare diensten.

Gsm's blijven snel evolueren en het tempo waarmee nieuwe mogelijkheden en diensten ontwikkeld worden, lijkt niet af te nemen. In amper tien jaar tijd zijn mobiele telefoons geëvolueerd van een mobiele versie van de traditionele telefoon naar iets dat het midden houdt tussen een pda, een tv en een muziekinstallatie. Moderne mobiele telefoons leveren diensten die tot voor kort enkel beschikbaar waren via computers en internet. De uitdaging voor jou als ouder, is ervoor te zorgen dat je kinderen de voor- en nadelen van deze nieuwe technologie ten volle begrijpen en hierop voorbereid zijn.

Inhoud

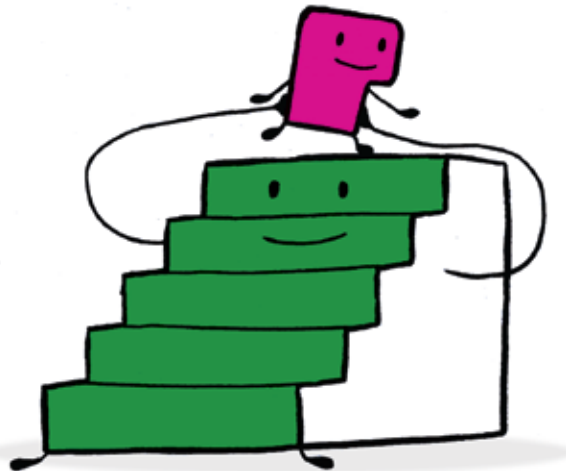
p.4	Inleiding
p.6	Internetinformatie die niet geschikt is voor kinderen
p.10	Online chatrooms
p.14	Online sociaal netwerken
p.18	Pesten per gsm
p.22	Misbruik van mobiele telefoons – valse noodoproepen
p.24	Diefstal van de gsm
p.25	Verlies van de gsm
p.26	Jongeren, mobiele telefoons en het verkeer
p.28	Spam
p.32	Foto's of video's versturen
p.34	Mobiele telefoons en gezondheid
p.38	Verklarende woordenlijst

Inleiding

Mobiele telefoons bieden veel voordelen, maar soms zorgen ze ook voor overlast of erger. Dit varieert van mensen die luidkeels gesprekken voeren in het openbaar tot spamberichten, neptelefoontjes en pesten.

Toegang krijgen tot het internet kan nu ook via de gsm. Zo wordt het dus mogelijk pagina's te bekijken die niet geschikt zijn voor kinderen. Daarnaast worden gsm's steeds kleiner en hipper, waardoor ze makkelijker en vaker worden gestolen.

Deze gids bevat belangrijke informatie die kinderen zal helpen om veilig om te gaan met hun mobiele telefoon. Het is belangrijke informatie om te bespreken met je kinderen (zie de kaders met 'tips voor ouders' en 'tips voor de kids' verspreid in deze gids). We vertellen ook met wie je contact kan opnemen als je meer informatie wenst over de punten die we hier aanhalen.

Voor een mobiele telefoon in gebruik genomen wordt

Deze informatie zal je helpen om je kinderen het beste uit hun gsm te laten halen. Maar voordat ze hun mobiele telefoon in gebruik nemen, is het nuttig om aan de volgende punten te denken:

- Kinderen kunnen als minderjarigen geen abonnement afsluiten, de ouders kunnen dit wel. Als je het budget van het gsm-gebruik van je kinderen onder controle wenst te houden, kies dan voor een herlaadkaart, die je kan herladen voor een welbepaald bedrag.
- Hebben je kinderen een abonnement? Spreek met je kinderen af hoe en waarvoor je wil dat ze hun gsm gebruiken. Als je het gebruik van betaaldiensten (zoals muziek beluisteren, videoclipen bekijken of surfen op het internet) vooraf bespreekt, kunnen onaangename verrassingen vermeden worden als je de eerste factuur ontvangt.
- Sommige informatie op het internet is ongeschikt voor kinderen, spreek hierover met hen. Doe dit op een manier waardoor je kinderen het gevoel hebben dat ze later nog eens kunnen terugkomen op het onderwerp, als ze dat willen. Het is mogelijk om de toegang tot ongeschikte informatie voor kinderen te blokkeren of te voorkomen.
- Het advies dat je geeft en de afspraken die je maakt met je kinderen zullen waarschijnlijk veranderen naarmate je kinderen ouder worden, als blijk van het grotere vertrouwen dat je in hen stelt.
- Het is een goed idee om ervaringen met moderne technologie te delen met andere ouders. Zo kan je misschien nuttige informatie krijgen over bepaalde onderwerpen nog voor ze een probleem worden voor jou of je kinderen.

Internetinformatie die niet geschikt is voor kinderen

Welke inhoud is niet geschikt voor kinderen?

De moderne gsm's die toegang bieden tot het mobiele internet, maken het mogelijk diensten of informatie te raadplegen die enkel bedoeld zijn voor volwassenen. Dergelijke gsm's zijn net zoals computers een poort of toegangsweg naar een breed aanbod van informatiebronnen.

Niet al deze informatie is even geschikt voor kinderen. Er zijn met name sites die pornografie, geweld of gokken aanbieden, en veel ouders zullen hun kinderen hier tegen willen beschermen.

Biedt de telefoon die ik gekocht heb toegang tot het internet?

Vandaag de dag is het antwoord waarschijnlijk ja. Dat is zeker zo als de mobiele telefoon, edge, 3G of umts ondersteunt. Men spreekt van een multimedia-gsm. Zie de verklarende woordenlijst op het einde van deze gids.

Controleren alle mobiele internetsites de leeftijd van de gebruiker?

Als je Orange World (het mobiele portaal van Mobistar) verlaat en het algemene mobiele internet opgaat, is het mogelijk andere sites te vinden die materiaal kunnen bevatten dat ongeschikt is voor kinderen. Die sites zijn niet verplicht de leeftijd van de consument te controleren. Mobistar daarentegen waarschuwt de consument (via een pop-up) dat hij/zij een site gaat bezoeken die mogelijk aanstootgevende inhoud bevat. De bezoeker moet, vooraleer hij toegang krijgt, aangeven dat hij de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. In de praktijk kan de consument deze waarschuwing aanvaarden of weigeren. Wanneer de waarschuwing aanvaard wordt, dan krijg je toegang tot 18+-inhoud. Wanneer het 'child profile' is geactiveerd, krijgt het kind enkel toegang tot een beperkte lijst van internetsites en Orange World-inhoud die als 'onveilig' geregistreerd is.

Je kan de functie 'child profile' gratis laten activeren door te bellen naar de Mobistar-klantendienst op het nummer 02 745 95 00 of op het nummer 5000/5100 met je gsm (5000 voor abonnementen, 5100 voor herlaadkaarten).

Binnen de Orange World-portaalsite krijg je bij het aanklikken van de categorie Erotiek een '18+-icoon' te zien. Het icoon geeft aan dat het materiaal binnen de categorie Erotiek ongeschikt is voor kinderen. Het icoon is gelijk aan de iconen die gebruikt worden bij televisieprogramma's en die geïntroduceerd zijn door Kijkwijzer.

Hoe blokkeer ik internetpagina's die niet geschikt zijn voor kinderen?

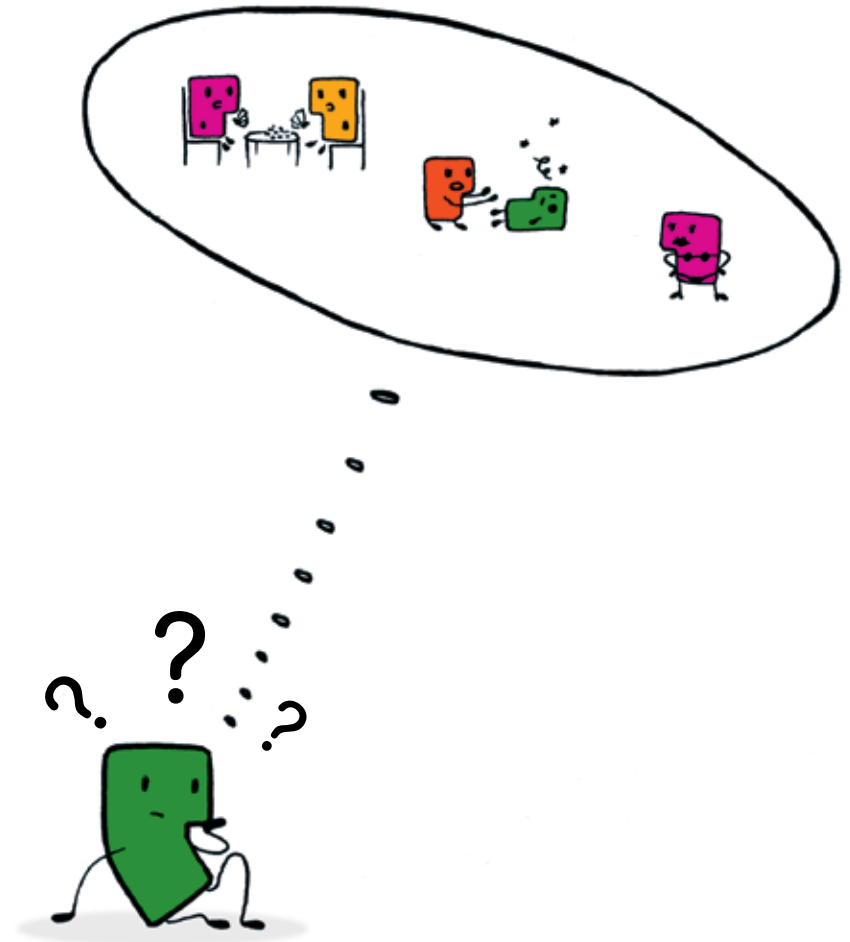
Als je je zorgen maakt dat je kinderen via hun gsm toegang hebben tot pagina's die niet geschikt zijn, dan kunnen wij alle mobiele internetdiensten blokkeren. Je blokkeert dan de toegang tot alle mobiele internetpagina's inclusief Orange World. Het 'child profile' is makkelijk en gratis te activeren door te bellen naar de klantendienst.

Je kan er ook voor kiezen dat wij voor jou bepaalde pagina's op Orange World of het internet blokkeren die je voor je kinderen en/of voor jezelf niet geschikt vindt.

Onze klantendienst is bereikbaar op het nummer 02 745 95 00 of op het nummer 5000/5100 met je gsm (5000 voor abonnementen, 5100 voor herlaadkaarten). Je kan er terecht voor meer informatie, om bepaalde internetpagina's op je gsm of op die van je kinderen te laten blokkeren of om het 'child profile' te activeren.

Tips voor ouders

- Maak je kinderen duidelijk dat bepaalde zaken op het internet schokkend en ongeschikt kunnen zijn – zelfs voor volwassenen.
- Moedig hen aan om naar jou of een vertrouwde volwassene te stappen als ze iets zien dat hen schokt op hun eigen mobiele telefoon of op de gsm van een vriend.

Online chatrooms

Wat zijn dat?

Chatrooms zijn websites waar mensen berichten met elkaar uitwisselen, in 'real time' of met wat meer tijd ertussen. Het is dus een soort open forum op het internet.

Er zijn duizenden soorten chatrooms die zich richten op bijna iedere denkbare hobby of interesse. Een aantal van de meest populaire chatrooms bevinden zich op de fansites van popsterren.

Kinderen zien chatrooms vaak als uitnodigende en niet-bedreigende plekken die ze kunnen bezoeken om informatie en ervaringen uit te wisselen. Sommige kinderen vinden zelfs een nieuwe identiteit uit, weg van het kritische oog van hun ouders, broers of zussen en schoolvrienden. Maar het feit dat chatrooms zoveel kinderen aantrekken, heeft ook de aandacht getrokken van mensen met slechte bedoelingen, die in staat zijn hun leeftijd, achtergrond en intenties te verbergen en internetgesprekken gebruiken om ongepaste relaties aan te gaan met kinderen. Deze activiteit houdt verband met een gevaarlijk proces dat men 'grooming' noemt.

Mobistar-klanten met een 'child profile' zijn hier enigszins tegen beveiligd vermits zij geen toegang kunnen krijgen tot 'chat dating content'.

Zijn chatrooms gevaarlijk?

De chatrooms op zich zijn niet gevaarlijk, maar ze kunnen dat wel worden als een kind onverstandig reageert op een opmerking of activiteit op de site.

Het grootste en meest reële gevaar is dat een kind ertoe verleid wordt af te spreken met iemand die ze via een chatsite hebben leren kennen. Niet iedereen die deelneemt aan een online gesprek (ook wel 'thread' genoemd) is wie hij of zij lijkt.

Om dit risico te vermijden, werken sommige chatrooms (waaronder die van Mobistar) onder het toezicht van moderatoren, die ervoor zorgen dat:

- er geen persoonlijke informatie of adresgegevens uitgewisseld worden
- ongepaste of seksueel getinte opmerkingen verwijderd worden
- ongepaste of aanstootgevende beelden, tekst of andere ongewenste berichten worden voorkomen of verwijderd.

In sommige chatrooms wordt dit werk uitgevoerd door geavanceerde softwarepakketten.

Wat moet je doen?

Er bestaat geen filter die de surfer – of die nu een computer of gsm gebruikt – voor 100 % beschermt tegen mensen met slechte of criminele bedoelingen. Er zijn altijd mensen die de bestaande bescherming proberen te omzeilen.

Op het internet – en in chatrooms – geldt net zoals dit het geval is in elke reële of virtuele ruimte een gouden regel: voorzichtig zijn en de risico's begrijpen.

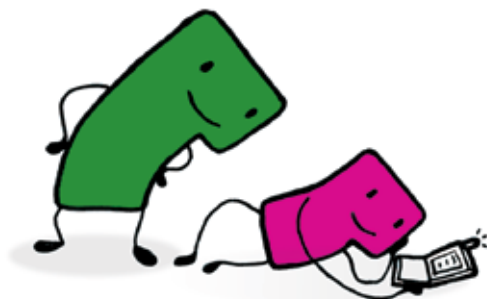
Met deze informatie in het achterhoofd, kan je je kind het beste wapen door het te waarschuwen voor deze zaken zodat het erop voorbereid is.

Als je je kinderen geen toegang wil geven tot chatrooms bieden wij de mogelijkheid om deze af te sluiten door middel van het 'child profile'. De activering van het 'child profile' kan telefonisch aangevraagd worden bij onze klantendienst op het nummer 02 745 95 00 of op het nummer 5000/5100 met je gsm. De activering is gratis en actief binnen de 24u na de aanvraag.

Tips voor de kids

Hier vind je een aantal eenvoudige voorzorgsmaatregelen voor kinderen, waardoor zij minder risico lopen iemand te ontmoeten die niet is wie hij of zij lijkt:

- Spreek nooit af met iemand die je in een chatroom ontmoet hebt, tenzij onder begeleiding van een ouder.
- Geef nooit persoonlijke informatie, telefoonnummers (jouw telefoonnummer of dat van iemand anders), e-mailadressen, naam van de school of foto's aan anderen.
- Vermijd chatrooms zonder moderatoren, tenzij er een ouder meeleeft.
- Deel nooit geheimen met iemand online.
- Verdachte zaken moeten worden gemeld aan de moderator. Je kan ook op het logo klikken dat op de Mobistar-website staat, onder 'over Mobistar > ethische gedragscode'.

- Als je ervaart dat er iets vreemds of bedreigends aan de gang is, verlaat dan de chatroom en licht een ouder of voogd in.
- Klik niet op het adres van websites die in chatrooms gepubliceerd worden, aangezien die computervirussen of aanstootgevend materiaal kunnen bevatten.

Meer informatie

Kijk voor meer informatie op de volgende websites:

www.ecops.be

(Belgisch overheidsmeldpunt voor internetmisbruik)

www.stopchildporno.be

(Belgisch burgerlijk meldpunt om beelden van seksueel misbruik van kinderen gevonden op het internet te melden)

www.cyberhate.be

(meldpunt voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding)

www.gpj.be

(voor illegale praktijken op het internet)

www.saferinternet.be

www.inhope.org

www.actioninnocence.org

Online sociaal netwerken

De laatste jaren zijn er veel websites bijgekomen die bezoekers de kans geven hun eigen homepage of profiel te publiceren. Deze sites zijn erg populair bij kinderen en jongeren omdat ze er zichzelf kunnen uitdrukken en omdat ze zo vriendschapsbanden kunnen smeden – sommigen noemen dit ‘online sociaal netwerken’.

Netwerksites worden meestal gebruikt om online dagboeken te publiceren in de vorm van ‘blogs’. Deze blogs bevatten vaak foto’s, lijsten met wat de ‘blogger’ wel en niet leuk vindt, contactgegevens, links naar andere sites of gewoon alles wat hij of zij daar wil tonen. De meeste sites bieden ook de mogelijkheid om een boodschap achter te laten.

Om de gebruikservaring nog aantrekkelijker te maken, bieden sommige sites ook software aan waardoor gebruikers hun eigen pagina kunnen opsmukken met gratis afbeeldingen of illustraties.

Er bestaan ook al dergelijke webruimtes die specifiek ontworpen zijn voor mobiele telefoons. Maar we zien dat het onderscheid tussen inhoud voor mobiele telefoons en ‘gewone’ inhoud snel aan het verdwijnen is, naarmate moderne telefoons beter en sneller toegang krijgen tot het internet.

Een aantal populaire versies zijn MySpace en Facebook. Men schat dat er momenteel honderden van dit soort sites bestaan.

Moet ik me zorgen maken?

Deze websites beschikken vaak over duidelijke richtlijnen die bezoekers moeten lezen voor ze zich inschrijven. Deze richtlijnen omvatten vaak een huisreglement over de leeftijd van de gebruikers en wat er niet gepubliceerd mag worden. Er wordt ook verteld op welke manier je ongewenste inhoud moet aangeven. Sommige sites beschikken over speciale moderatoren die berichten verwijderen als die niet geschikt zijn voor jonge bezoekers. Toch moet je voorzichtig blijven met deze sites, om de volgende redenen:

Zichtbaarheid

Tieners, de grootste groep bezoekers van deze sites, beseffen niet altijd dat het materiaal dat ze op deze sites publiceren zichtbaar is voor iedereen ter wereld die een computer heeft. Opmerkingen, persoonlijke gegevens of foto’s die op deze sites gepubliceerd worden, zijn dus in geen enkel opzicht privé.

Toezicht

Om ervoor te zorgen dat kinderen verstandig en correct gebruikmaken van deze sites, moeten de ouders weten van welke diensten hun kinderen gebruikmaken en welke gebruikersnamen ze hanteren. Momenteel weten de meeste ouders geen van beide.

Ongewenste bezoekers

Netwerksites werken als een magneet voor tieners en dus trekken ze ook allerlei mensen aan met slechte bedoelingen tegen wie ouders hun kinderen liever beschermen.

Wat kan ik doen?

- Maak jezelf vertrouwd met de werking van deze sites en spreek dan af met je kinderen dat je regelmatig meekijkt naar wat zij in hun profiel publiceren.
- Maakt je kind toch een fout, praat er dan over. Deze websites zullen niet meer verdwijnen en je kind zal voor de rest van zijn of haar leven moeten leren omgaan met de complexe internetwereld.
- Bespreek regelmatig wat je kind online doet op een manier die hem of haar aanmoedigt om vrijuit te spreken. Voer dus een open en eerlijke dialoog met je kind, en hou contact met de ouders van de vrienden van je kinderen. Dat maakt het mogelijk om sneller op problemen te reageren en er samen een oplossing voor te vinden.

Tips voor de kids

- Vergeet niet dat iedereen ter wereld kan zien wat je geschreven hebt. Wees voorzichtig met wat je zegt, aangezien het een groter effect kan hebben dan je denkt.
- Behandel anderen zoals jij behandeld wil worden.
- Geef nooit persoonlijke informatie vrij, zeker geen informatie waaruit blijkt waar je woont of waar je vaak naartoe gaat.
- Vergeet niet dat de 'vriend van een vriend' niet noodzakelijk jouw vriend is.
- Antwoord niet op berichten van mensen die je niet kent.
- Meld alles wat je vreemd of verontrustend vindt aan een volwassene.
- Meld gevallen van pesten aan de website zelf en ook aan je ouders.

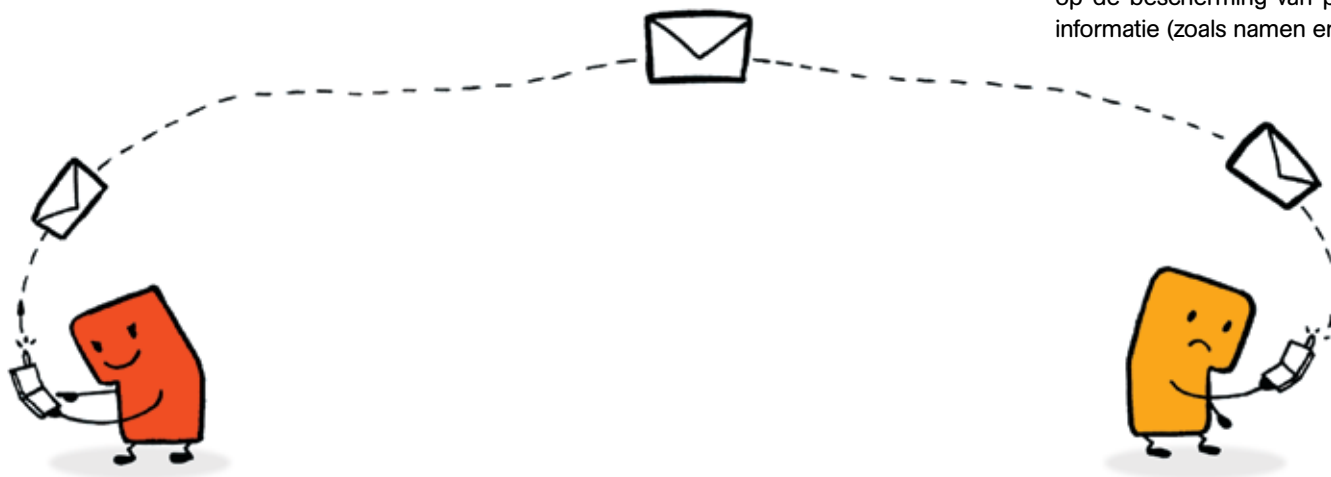
Pesten per gsm

Wat is dit?

Sommige kinderen zijn zo vertrouwd met de mobiele technologie dat ze hun gsm gebruiken om anderen te pesten en te intimideren.

Ze kunnen bijvoorbeeld:

- bedreigende berichtjes inspreken op de voicemail
- bedreigende sms'jes versturen
- foto's verspreiden die met de mobiele telefoon zijn gemaakt.

Waarom kan ik zien of mijn kind hier het slachtoffer van is?

Intimidatie per telefoon kan deel uitmaken van algemener pestgedrag en is des te onaangener omdat het de kinderen raakt tot bij hen thuis.

Als je vermoedt dat je kind gepest wordt, is het belangrijk dat je zo snel mogelijk contact opneemt met de leerkrachten. Als het nodig is, kunnen bepaalde problemen met de mobiele telefoon van een kind ook specifiek aangepakt worden. De belangrijkste mogelijkheden zijn:

- contact opnemen met onze klantendienst op het nummer 02 745 95 00 of op het nummer 5000/5100 met je gsm
- het telefoonnummer laten veranderen
- in extreme gevallen kan je ook klacht indienen bij de politie. Door de wet op de bescherming van persoonsgegevens mogen wij jou echter geen informatie (zoals namen en nummers van klanten) geven.

Tips voor de kids

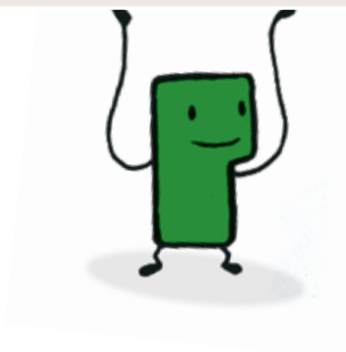
Voordat je kinderen hun gsm overal mee naar toe nemen, is het nuttig hen de volgende raad te geven:

- Geef een beller nooit persoonlijke informatie als je hem of haar niet kent.
- Laat de beller zichzelf identificeren, vooral als er geen nummer getoond wordt.
- Als je een telefoontje krijgt van een verdacht nummer, neem niet op: schakel het gesprek door naar de mailbox zonder te antwoorden.
- Vermeld geen andere contactgegevens dan je gsm-nummer in de begroeting van je mailbox.
- Wees uiterst voorzichtig met het doorgeven van je telefoonnummer en vraag anderen jouw nummer niet ongevraagd door te geven.
- Schakel de Bluetoothfunctie van je mobiele telefoon uit, als je op deze manier al ongewenste berichten ontvangen hebt.

Laat je kinderen weten dat ze niet mogen antwoorden als ze de afzender van een sms-bericht niet kennen, (misschien werd het berichtje zelfs naar een verkeerd nummer gestuurd of naar een willekeurig nummer). Als ze een vervelend tekstbericht krijgen, zorg dan dat ze:

- dit berichtje aan een familielid, leerkracht of ouder die ze vertrouwen moeten tonen
- het berichtje als bewijs moeten bewaren
- het nummer van de afzender, of de afzendgegevens die aan het einde van het bericht vermeld worden, moeten noteren.

Leg je kinderen tenslotte uit dat alle sms-berichten en telefoontjes getraceerd kunnen worden en dat dergelijk pestgedrag altijd onaanvaardbaar is en erg pijnlijk kan zijn.

Misbruik van mobiele telefoons – valse noodoproepen

Een van de meest voorkomende en gevaarlijkste vormen van misbruik is het plegen van valse noodoproepen.

Valse noodoproepen zijn meer dan alleen maar tijdverspilling voor de hulpdiensten. Iedere eenheid die opgeroepen wordt voor een vals alarm is niet meer beschikbaar voor een echte noodoproep. Een neptelefoontje plegen is dus niet leuk of grappig, maar kan het leven van andere mensen in gevaar brengen.

Tips voor ouders

- Als je je kinderen een mobiele telefoon geeft, neem dan de tijd om uit te leggen hoe gevaarlijk en onverantwoord het plegen van neptelefoontjes is, voor ze hun gsm in gebruik nemen.
- Wijs erop dat dergelijke telefoontjes gevolgen hebben voor je kind, maar ook voor de personen die zij in gevaar brengen. Het plegen van onechte telefoontjes naar alle noodnummers (o.a. 100, 101, 106, 110 of 112) is een misdrijf en de hulpdiensten kunnen vragen dat de gsm afgesloten wordt van het netwerk. De dader kan ook vervolgd worden. De hulpdiensten aarzelen vandaag veel minder om deze stappen te zetten.
- Vertel je kinderen ook dat een mobiele telefoon die in een tas of broekzak zit ongewilde oproepen naar noodnummers kan sturen wanneer de gsm niet vergrendeld is.
- Zeg hen tenslotte dat alle oproepen naar de noodnummers (o.a. 100, 101, 106, 110 of 112) kunnen achterhaald worden door de operatoren.

Diefstal van de gsm

Nu meer mensen een gsm hebben, worden deze toestellen echte modeaccessoires – vooral bij jongeren. Dit, in combinatie met de relatief hoge waarde, de kleine afmetingen en het feit dat de toestellen makkelijk door te verkopen zijn, maken gsm's nog aantrekkelijker voor dieven.

Bij diefstal van een gsm is het belangrijk om zo snel mogelijk onze klantendienst te bellen op 02 745 95 00. Mobistar zal dan de simkaart blokkeren waardoor er geen telefoongesprekken meer gevoerd kunnen worden.

Tips voor de kids

Kinderen en jongeren lopen het grootste risico bestolen te worden. Men kan dit risico het beste als volgt beperken:

- Loop niet te pronken met een nieuwe gsm.
- Toon het toestel enkel aan goede vrienden die je kan vertrouwen.
- Telefoon niet in goed zichtbare en publieke plaatsen, maar bel discreet. Veel diefstallen vinden plaats, terwijl het slachtoffer aan het telefoneren is.
- Zorg ervoor dat niemand je afluistert, vooral als je ergens met iemand afspreekt.

Verlies van de gsm

Als je vaststelt dat je je gsm verloren bent, is het eveneens aangeraden om onmiddellijk je operator te verwittigen zodat hij je simkaart kan blokkeren. Onze klantendienst kan je bereiken op het nummer 02 745 95 00.

Jongeren, mobiele telefoons en het verkeer

In de auto

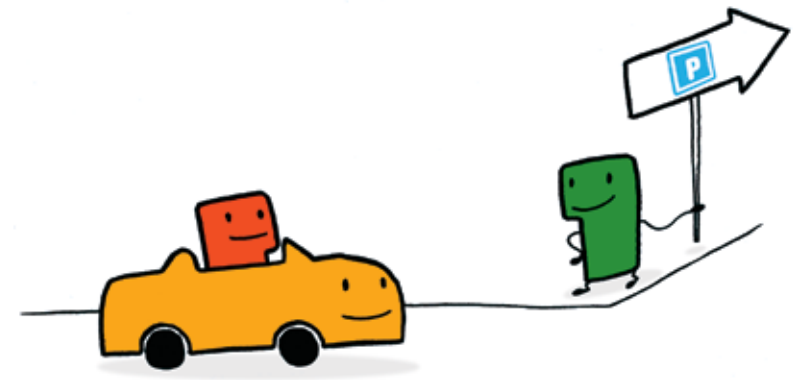
Als je geen handenvrijfunctie hebt, is het verboden de mobiele telefoon op welke manier dan ook te gebruiken terwijl je achter het stuur zit. Denk eraan, want als ouder heb je hier een belangrijke voorbeeldfunctie. Bovendien kan je hiervoor bekeurd worden, zelfs wanneer je in stilstaand verkeer staat.

Als je geen handenvrijfunctie hebt, is het beter om op een veilige plek aan de kant van de weg te gaan staan en de motor uit te zetten voordat je een telefoongesprek voert of ontvangt. Dit geldt voor alle bestuurders en dus zeker voor beginnende chauffeurs. Als je wel over een handenvrijfunctie beschikt, is het nog steeds veiliger eerst de wagen te parkeren alvorens een telefoontje te plegen of te ontvangen. Het is ook heel gevaarlijk om sms'jes te schrijven of te lezen achter het stuur.

Op de fiets of de scooter

Wijs je kinderen erop dat het verboden is de mobiele telefoon op welke manier dan ook te gebruiken terwijl ze fietsen of met de scooter rijden. Ze kunnen hiervoor bekeurd worden, zelfs wanneer ze in stilstaand verkeer staan. Zeg hen dat het beter is om op een veilige plek aan de kant van de weg te gaan staan vooraleer een telefoongesprek te voeren of te ontvangen.

Mobiele telefoons kunnen hun aandacht afleiden. Je kinderen kunnen dus maar beter geen berichtjes schrijven, telefoontjes plegen of andere handelingen met hun gsm doen terwijl ze in het verkeer zitten.

Muziekspelers

Veel mobiele telefoons beschikken over ingebouwde muziekspelers. Deze toestellen zijn bijzonder populair bij kinderen en jonge tieners. Het is belangrijk dat je hen eraan herinnert dat ze extra voorzichtig moeten zijn bij het oversteken of als ze met hun fiets of scooter rijden, terwijl ze naar muziek luisteren. In dergelijke omstandigheden is men veel kwetsbaarder omdat men het verkeer niet hoort aankomen.

Tips voor ouders

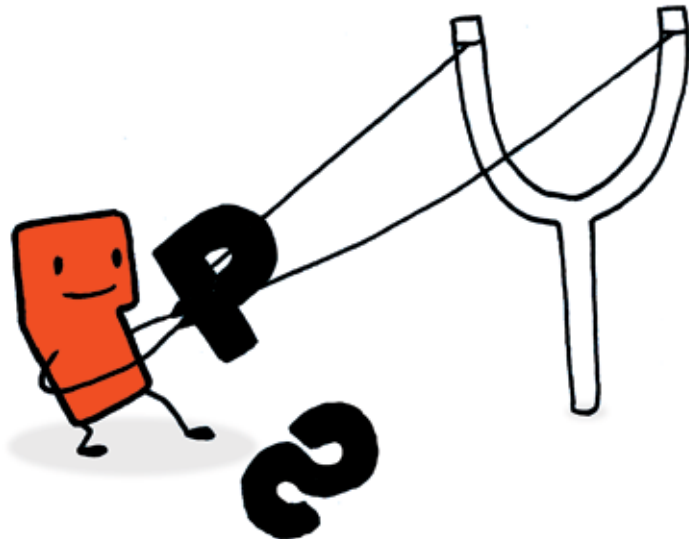
- Denk aan je voorbeeldfunctie: gebruik nooit een gsm zonder een handenvrijfunctie achter het stuur.
- Zelfs met een handenvrijfunctie is het steeds veiliger om de beller te zeggen dat je in de auto zit en dat je later zal terugbellen (nadat je aangekomen bent of een veilige parkeerplaats gevonden en de motor uitgezet hebt).
- Als je een auto-ongeval hebt, terwijl je je mobiele telefoon aan het gebruiken was, zal de politie dit kunnen achterhalen. Dergelijk gebruik kan beschouwd worden als een misdrijf.
- Vertel je kinderen dat ze geen telefoongesprekken mogen voeren wanneer ze met de fiets of de scooter rijden. Zeg hen ook dat ze de muziek niet zo luid mogen zetten dat ze het andere verkeer niet meer kunnen horen.
- Wijs hen erop dat ze nooit de straat mogen oversteken terwijl ze naar muziek luisteren of andere functies van hun gsm gebruiken.

Spam

Wat zijn ongevraagde berichten (of 'spam')?

Spam is een ongewenst reclamebericht waar je niet zelf om gevraagd hebt. Voorbeelden zijn berichten die je vertellen dat je een 'geheime prijs' hebt gewonnen of dat 'iemand je leuk vindt' en je vraagt terug te bellen op een betaalnummer.

Ongevraagde boodschappen zijn eigenlijk een andere versie van de reclamefolders die je met de post ontvangt of de verkopers die je thuis aan de lijn krijgt. Meestal gaat het om mensen of bedrijven die je niet kent. Kinderen kunnen kwetsbaar zijn voor dergelijke berichten, omdat ze niet altijd beseffen wat die aangeboden diensten kosten, of wat er allemaal bij hoort.

Hoe werken die spamberichten

Soms worden de telefoonnummers willekeurig aangemaakt. Lijsten met telefoonnummers kunnen illegaal samengesteld worden en aan bedrijven als 'marketinglijsten' doorverkocht worden. In die gevallen wordt hetzelfde tekstbericht naar duizenden klanten gestuurd, dus jij of je kind werden niet speciaal uitgekozen.

Dit probleem bestaat bij alle mobiele netwerken, niet alleen bij Mobistar. Wij geven nooit telefoonnummers van onze klanten door aan andere bedrijven voor commerciële doeleinden.

Stopzetten van diensten

- Als er in het sms-bericht niet staat hoe je de dienst kan stopzetten, kan je op het internet zoeken of de dienst inlichtingen bellen om de contactgegevens van de afzender te verkrijgen. Je neemt dan beter rechtstreeks contact op met de afzender om je nummer te laten verwijderen uit zijn contactlijst, zoals je zou doen met ongewenste post.
- Als je sms-berichten ontvangt van een kort codenummer voor een dienst waarop je je geabonneerd hebt, maar die je wenst stop te zetten, dan kan je het beste de instructies nog eens doornemen. Meestal volstaat het STOP te sturen naar het verkorte nummer van wie de boodschap komt.
- Als je deze gegevens niet hebt, neem dan contact op met onze klantendienst op het nummer 02 745 95 00 (of met je gsm op het nummer 5000/5100) of raadpleeg de Mobistar-website (www.mobistar.be).

Om te verhinderen dat je nog commerciële berichten krijgt van Mobistar, kan je rechtstreeks contact opnemen met onze klantendienst op 02 745 95 00 (of met je gsm op het nummer 5000/5100).

Hoe spam vermijden

Vertel je kinderen dat ze met deze eenvoudige tips reeds heel wat spam kunnen vermijden:

- Lees aandachtig de voorwaarden en bepalingen als je je telefoonnummer op invulformulieren vermeldt.
- Als je online of papieren formulieren invult, moet je steeds het vakje aankruisen of blanco laten waarmee je te kennen geeft dat je geen commerciële boodschappen wil ontvangen. Als je de gsm gebruikt om gegevens mee te delen, vertel je je gesprekspartner gewoon dat je liever geen commerciële boodschappen op je mobiele telefoon ontvangt.
- Schrijf je nooit in bij websites die beloven je naam te verwijderen uit spamlijsten. Deze sites zien er misschien legitiem uit, maar soms verzamelen ze gewoon mobiele telefoonnummers om die door te verkopen.

Tips voor ouders

- Licht de risico's toe van het antwoorden op spamberichten of het bellen naar een nummer in een bericht. Het is mogelijk dat men dan belt naar een dure betaallijn.
- Stimuleer je kinderen om eerst jouw toestemming te vragen, alvorens aanbiedingen te aanvaarden op hun telefoon.
- Maak je kinderen duidelijk dat als zij toch antwoorden op spam, het veel beter is hun fout onmiddellijk op te biechten, zodat je dan rechtstreeks contact kan opnemen met het bedrijf om de dienst stop te zetten, dit voordat de kosten uit de hand lopen.

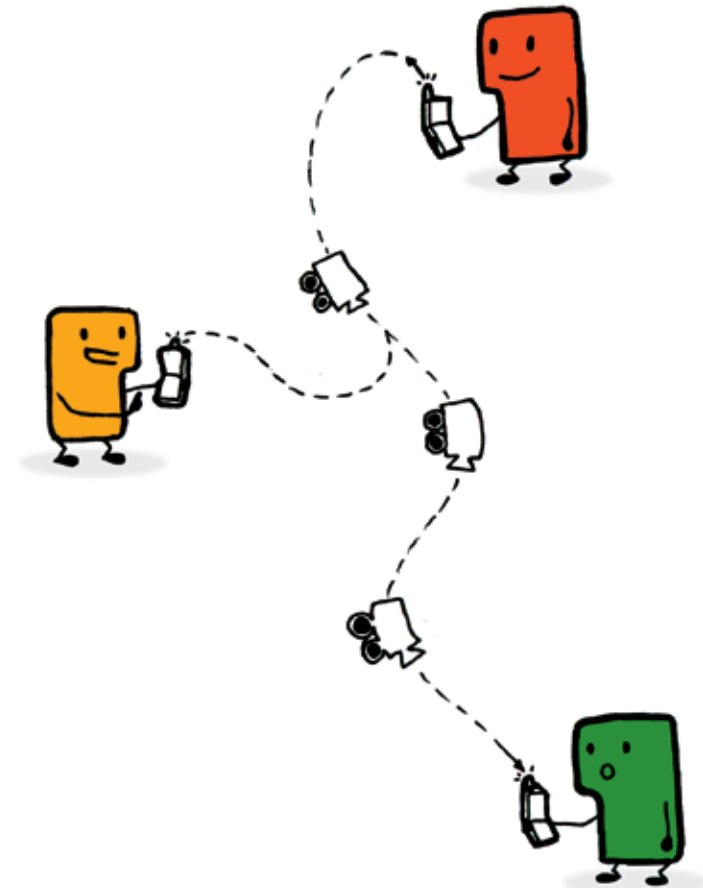

Foto's of video's versturen

Gsm's met ingebouwde camera's zijn erg populair, vooral bij kinderen, omdat je foto's en/of videobeelden kan nemen, opslaan en versturen. Om deze telefoons te gebruiken heb je wel een goede mix nodig van voorzichtigheid en gezond verstand.

Tips voor de kids

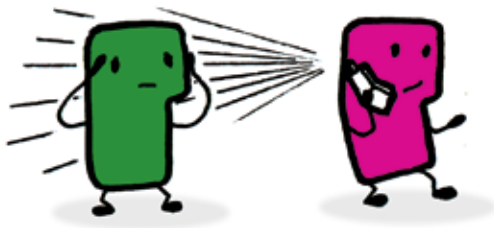
- Verstuur nooit foto's die andere mensen in verlegenheid kunnen brengen: dit geldt vooral voor foto's van andere kinderen. Behandel anderen steeds zoals jij behandeld wil worden.
- Je foto naar chatrooms sturen, is geen goed idee en kan gevaarlijk zijn.
- In sommige gevallen is het strafbaar om onaangename of ongepaste foto's naar anderen te versturen.
- Leef de beperkingen na op het gebruik van telefoons met ingebouwde camera's in plaatsen zoals zwembaden, scholen en sommige sportscholen.
- Pas op voor mensen, vooral onbekende volwassenen, die foto's nemen van jou of je vrienden.
- Ontvang je een afbeelding van iemand die in elkaar geslagen wordt, bewaar ze dan en toon ze onmiddellijk aan een ouder, leerkracht of andere volwassene die je vertrouwt.

Mobiele telefoons en gezondheid

Mobiele telefoons zijn kleine radio's met een zend- en ontvangfunctie. Ze zijn de nieuwste ontwikkeling in een groep apparaten die teruggaat tot de jaren vijftig van de vorige eeuw.

De meeste mobiele telefoons zenden elektromagnetische golven uit in het microgolfgedeelte van het radiospectrum. Dit gebied wordt ook gebruikt door sommige tv-zenders, babyfoons, draadloze bewakingscamera's, satellietnavigatiesystemen, 'wifihotspots', snelheidscamera's van de politie, afstandsbedieningen voor automatische poorten en centrale deurvergrendelingen.

Onderzoek

Er wordt al verschillende decennia onderzoek gedaan naar elektromagnetische golven, maar toch blijft het huidige standpunt dat er 'geen effecten die de gezondheid beïnvloeden bekend zijn onder de bestaande normen' (Presentatie Wereld Gezondheidsorganisatie, 2004) gehandhaafd. Dit standpunt krijgt bovendien de steun van verschillende onafhankelijke gezondheidsonderzoeken die de laatste jaren uitgevoerd werden.

Aan de andere kant is er nog nooit een draadloos apparaat door miljoenen mensen op ieder continent gebruikt. Omdat de mobiele telefoon zo populair is, gaat het onderzoek verder om te kijken of er geen kleine, en tot op heden onopgemerkte, effecten zijn op beperkte, specifieke groepen van de algemene populatie.

In juli 2005 legde de Wereld Gezondheidsorganisatie een verklaring af over elektromagnetische velden.

"Tot op heden zijn alle onderzoeken van experts over de invloed op de gezondheid van blootstelling aan RF (radiofrequentie) velden, tot dezelfde conclusie gekomen: er zijn geen negatieve gezondheidseffecten verbonden aan de blootstelling aan RF-velden onder de internationale richtlijnen inzake blootstellingnormen gepubliceerd door de International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection. (ICNIRP, 1998)

De richtlijnen van de ICNIRP werden ontwikkeld om de menselijke blootstelling aan elektromagnetische velden (EMV) te beperken door normen op te leggen voor de maximale absorptie van de velden, iets wat zelden gebeurt, en deze normen bevatten zeer ruime veiligheidsmarges om werknemers te beschermen en nog ruimere marges om het brede publiek te beschermen, onder wie ook kinderen. Bijgevolg zijn de normen van de ICNIRP zeer veilig en gebaseerd op alle beschikbare wetenschappelijke gegevens."

http://www.who.int/peh-emf/meetings/ottawa_june05/en/index4.html

Tips voor ouders

Als je, uit persoonlijke overwegingen, de blootstelling van je gezin aan radiogolven uitgestuurd door mobiele telefoons wil beperken, kan je het volgende doen:

- Stel voor dat je kinderen minder lang bellen.
- Stel voor om met een oortje te bellen.
- Moedig je kinderen aan om te sms'en in plaats van te bellen.

Meer informatie

Meer informatie over radiogolven en mobiele telefonie kan je vinden op deze websites:

www.infogsm.be

(algemene informatie over gsm-technologie: radiogolven, gezondheid en veiligheid, reglementering, evolutie enz.)

www.health.fgov.be

(klikken op 'milieu' en verder op 'elektromagnetische velden')

www.bbemg.ulg.ac.be

(Belgian BioElectroMagnetic Group: bestudeert de invloeden van elektrische en magnetische velden)

Andere nuttige websites

Gezondheidsraad

<http://www.gr.nl>

Swedish Radiation Protection Authority (SSI)

<http://www.ssi.se>

International Commission on Non-Ionising Radiation Protection (ICNIRP)

<http://www.icnirp.de/index.html>

EU EMF net

<http://www.jrc.cec.eu.int/emf-net/>

De Wereld Gezondheidsorganisatie biedt uitvoerige en gedetailleerde informatie aan over elektromagnetische golven en gsm's op: <http://www.antennebureau.nl/>

Verklarende woordenlijst

achtergrond

Meestal een stilstaande afbeelding achter de verschillende optielijsten van de telefoon. Deze kan je zelf instellen en is soms betalend.

beltoon

Bij de mobiele telefoons is het ouderwetse gerinkel van de telefoon vervangen door een breed gamma geluiden: van popliedjes tot echte geluidsopnames van tropische vogels. Sommige beltonen zijn gratis, andere moet je downloaden en betalen.

blog

Samentrekking van web log. Het is een soort dagboek of verzameling van persoonlijke artikels op het internet.

bluetooth

Een standaard voor rechtstreekse radiocommunicatie tussen apparaten. Veel mobiele telefoons en draadloze headsets zijn uitgerust met Bluetooth en hierdoor kunnen toestellen over korte afstanden met elkaar communiceren zonder het mobiele telefoonnetwerk te gebruiken.

flaming

Onbeschofte of opruiende taal gebruiken tijdens een onlinegesprek.

infrarood

Een soort onzichtbaar licht dat sommige mobiele telefoons en andere apparaten gebruiken om te communiceren. De meeste afstandsbedieningen van tv-toestellen gebruiken deze technologie. Het is een alternatief voor radiogolven, maar werkt enkel als er geen obstakel tussen de zender en ontvanger staat.

mms

Staat voor Multimedia Message Service. Hiermee sturen gsm-gebruikers mekaar foto's en video's.

screensaver

Dit is vaak een geanimeerde afbeelding die verschijnt op telefoons die ingeschakeld zijn, maar niet gebruikt worden. Kan je zelf instellen en is soms betalend.

simkaart

Sim staat voor Subscriber Identity Module. Een simkaart is de uitneembare chip die in iedere mobiele telefoon zit. Deze bevat informatie zoals het telefoonnummer van de gebruiker, zijn telefoonboek en andere informatie over de abonnee.

sms

Staat voor Short Message Service. Hiermee sturen gsm-gebruikers mekaar berichtjes.

thread

Onlineconversatie in een chatroom.

3G/umts

Staat voor 'derde generatie' en is het mobiele equivalent van breedband. Dit is een technische standaard die veel gebruikt wordt in de mobiele telefonie en het mogelijk maakt snel gegevens uit te wisselen. Hiermee zijn veel nieuwe diensten mogelijk zoals video, internettoegang en interactieve diensten.

Orange World

Orange World is het mobiele portaal van Mobistar met een zeer gevarieerde inhoud gaande van logo's, ringtones tot televisie en nog veel meer.

Nuttige telefoonnummers

Mobistar-klantendienst:

Met een Mobistar-gsm: 5000 voor abonnementen, 5100 voor herlaadkaarten

Met een andere gsm: 0495 95 95 00

Met een vaste lijn: 02 745 95 00

Noodnummers:

Ziekenwagen	100
Politie	101
Tele-onthaal	106
Child Focus	110
Europees noodnummer	112

